

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Hájka, Ph.D., a soudkyň JUDr. Věry Balejové a JUDr. Marie Trnkové ve věci

žalobce: **P.Č.,** narozený X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
se sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Městský úřad Strakonice**
se sídlem Velké náměstí 2, 386 21 Strakonice

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

I. **Určuje se**, že zásah žalovaného, spočívající v tom, že žalobci doručil rozhodnutí ze dne 8. 7. 2019, sp. zn. MUST/008481/2019/OD/hla, do datové schránky M.J., aniž by datové zprávě vyznačil příznak „do vlastních rukou“, v důsledku čehož se toto rozhodnutí dostalo do dispozice pověřené osobě bez oprávnění k přístupu ke zprávám určeným do vlastních rukou, **byl nezákonný**.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **8 800 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci, shrnutí žaloby a vyjádření žalovaného

1. Žalobou, doručenou krajskému soudu dne 22. 8. 2019, se žalobce domáhal deklarace nezákonnosti zásahu žalovaného, spočívajícího v doručení rozhodnutí do datové schránky zmocněnce bez příznaku „do vlastních rukou“, na základě čehož došlo k otevření zprávy

neoprávněnou osobou. Tímto došlo k porušení žalobcova práva na ochranu osobních údajů, práva na informační sebeurčení, práva na soukromí a práva na ochranu osobnosti.

2. Výše uvedené rozhodnutí bylo do datové schránky zmocněnce dodáno dne 10. 7. 2019 a doručeno bylo dne 11. 7. 2019, kdy se do datové schránky přihlásila pověřená osoba, jež neměla oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou, mezi které patří i rozhodnutí o přestupku. K prokázání svých tvrzení žalobce doložil datovou zprávu a doručenku k uvedenému rozhodnutí. Dále žalobce navrhl, v případě pochybností o oprávnění pověřené osoby k přístupu ke zprávám určeným do vlastních rukou, vyžádat informace o oprávnění k datové schránce zmocněnce od Ministerstva vnitra.

3. Žalobce zdůraznil, že pochybením žalovaného došlo k situaci, kdy se zpráva určená do vlastních rukou žalobce, dostala do dispozice osoby, jež neměla oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou. Pouze žalobce má právo rozhodnout o tom, jaké osoby informuje o tom, že mu byla uložena sankce, a že byl uznán vinným z přestupku.

4. Žalobce a jeho advokát nesouhlasili s vyvěšením jejich osobních údajů na webových stránkách Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud umožňuje sledování časového harmonogramu advokáta stejně jako sledování jím vedených věcí a advokátovu klientelu. Žalobce i jeho advokát trvají na zachování svého soukromí.

5. Žalobce na základě výše uvedeného navrhl, aby krajský soud vyslovil, že tento zásah, spočívající v nesprávném doručování, byl nezákonný a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě stručně shrnul dosavadní průběh řízení. Dále uvedl, že rozhodnutí v předmětné věci odeslal fyzické osobě – zmocněnci do jeho datové schránky podle údajů uvedených v plné moci v souladu s § 20 odst. 1 správního řádu. Žalovaný považoval odeslání rozhodnutí do datové schránky zmocněnce za zákonný postup.

7. Žalovaný dále uvedl, že nedostatek spočívající v neuvedení doložky „do vlastních rukou“ v datové zprávě je pouze ojedinělým a neúmyslným pochybením. Žalovaný dodal, že dle něj nedošlo k přímému zkrácení práv žalobce nezákonným zásahem žalovaného. Dle žalovaného tak není žaloba důvodná.

II. Právní hodnocení krajského soudu

8. Krajský soud se dále zabýval žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 51 s. ř. s.

9. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením správního orgánu vymezuje § 82 s. ř. s., z něhož vyplývá, že ten, „*kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen ‚zásah‘) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*“

10. Při posuzování důvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu lze vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, který deklaruje, že ochrana „*podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň – splněny podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (‚zásahem‘ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž ‚zásah‘ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování ‚zásahu‘ (6. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.*“ S účinností novely soudního řádu správního

č. 303/2011 Sb. a zavedením možnosti správních soudů rozhodovat také o již skončeném zásahu tzv. akademickým výrokem se 6. podmínka stala obsoletní.

11. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, čj. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS vyplývá, že „*zásahová žaloba chrání proti jakýmkoli jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.*“.

12. V nyní posuzované věci se jedná o to, zda výše uvedeným požadavkům, jež musejí být splněny kumulativně, lze podřadit doručení rozhodnutí v přestupkové záležitosti subjektu, který nebyl žalobcem zmocněn k převzetí rozhodnutí.

13. Žalovaný v tomto případě doručoval rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným z konkrétních přestupků. Takové rozhodnutí se podle § 72 odst. 1 správního řádu oznamují účastníkům doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou (§ 19 odst. 4 správního řádu). Bylo proto povinností žalovaného doručit rozhodnutí postupem podle § 20 odst. 1 správního řádu přímo žalobci.

14. Ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, dále stanoví, že „[j]*e-li dokument nebo úkon určen do vlastních rukou adresáta, vyznačí tuto skutečnost odesilatel v datové zprávě.*“

15. Z dikce zákona tak jasně vyplývá povinnost žalovaného v případě doručování rozhodnutí určeného do vlastních rukou do datové schránky tuto skutečnost vyznačit.

16. Dle vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 27. 8. 2019 doručení zprávy způsobila pověřená osoba odlišná od žalobce, jež ovšem nedisponovala oprávněním pro čtení zpráv určených do vlastních rukou.

17. Doručeným rozhodnutím byl žalobce postižen pro dva přestupky za porušení předpisů o bezpečnosti silničního provozu, což svědčí o žalobcově nekázni v dopravě, a za tyto přestupky mu byla uložena sankce. Cizí subjekt (pověřená osoba) tudíž z napadeného rozhodnutí shledal nebo shledat mohl, že žalobce porušil předpisy upravující bezpečnost silničního provozu, jakým způsobem tak učinil, a jakým trestem byl postižen. Svou povahou jde o údaje osobní, které žalovaný sdělil subjektu, který k převzetí takových informací nebyl povolán. Má-li každý ve smyslu ústavního pořádku právo na ochranu své osoby, pak vadné doručení rozhodnutí se v právní sféře žalobce projevilo. Subjekt, který rozhodnutí převzal, totiž zjistil, že žalobce kázeň v dopravě nerespektoval a jakým způsobem tak učinil.

18. Důsledky nesprávného oznámení rozhodnutí oznámením osobních údajů cizí osobě prokazatelně nastaly a se zřetelem k tomu, že ustanovení § 82 umožňuje deklaraci nezákonného zásahu, není rozhodné, zda důsledky vadného doručení přetrvávají či nikoli. Soud proto uzavřel, že zákonné požadavky podle § 82 s. ř. s. jsou splněny.

19. Obrana žalovaného, že k vadnému doručení došlo neúmyslně a ojediněle, nemůže obstát. Pro doručování pověřené osobě zde žádné zmocnění nebylo, což znamená, že rozhodnutí bylo možné doručit výlučně žalobci. Vadným doručením rozhodnutí jiný subjekt zjistil, jakého protiprávního jednání se žalobce dopustil. Nejde tu ani o to, že ke zveřejnění osobních údajů nedošlo hromadnými sdělovacími prostředky či jiným veřejným sdělením, protože pro zásah do právní sféry žalobce zcela postačuje, že informace osobní povahy o žalobcově počínání získal jakýkoli jiný subjekt. Šlo proto zcela nepochybně o nezákonné doručení a na soudu bylo posoudit, zda se takové doručení projevilo v právní sféře žalobce.

20. Vzhledem k těmto důvodům krajský soud podle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že doručení předmětného rozhodnutí bez příznaku „do vlastních rukou“ bylo nezákonným zásahem.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. M.

21. Pokud jde o žalobcův nesouhlas s publikací soudního rozhodnutí na stránkách Nejvyššího správního soudu s uvedením jména, příjmení a bydliště, resp. sídla žalobce a jeho zástupce, případně jejich iniciálů, pak krajský soud pouze poznamenává, že není v jeho kompetenci jakkoli ovlivňovat způsob, jakým Nejvyšší správní soud rozhodnutí svá, jakož i krajských soudů na svých webových stránkách zveřejňuje.

III. Závěr a náklady řízení

22. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná. Proto rozhodl na základě § 87 odst. 2 s. ř. s., že provedený zásah byl nezákonný.

23. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

24. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

25. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce, v jeho případě jsou náklady řízení představovány zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč a odměnou advokáta za zastupování v řízení o žalobě ve výši 2 × 3 100 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby) dle § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a paušální náhradou hotových výdajů 2 × 300 Kč, tj. 6 800 Kč. Celkem se tak jedná o částku 8 800 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

České Budějovice 15. října 2019

JUDr. Michal Hájek, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. M.